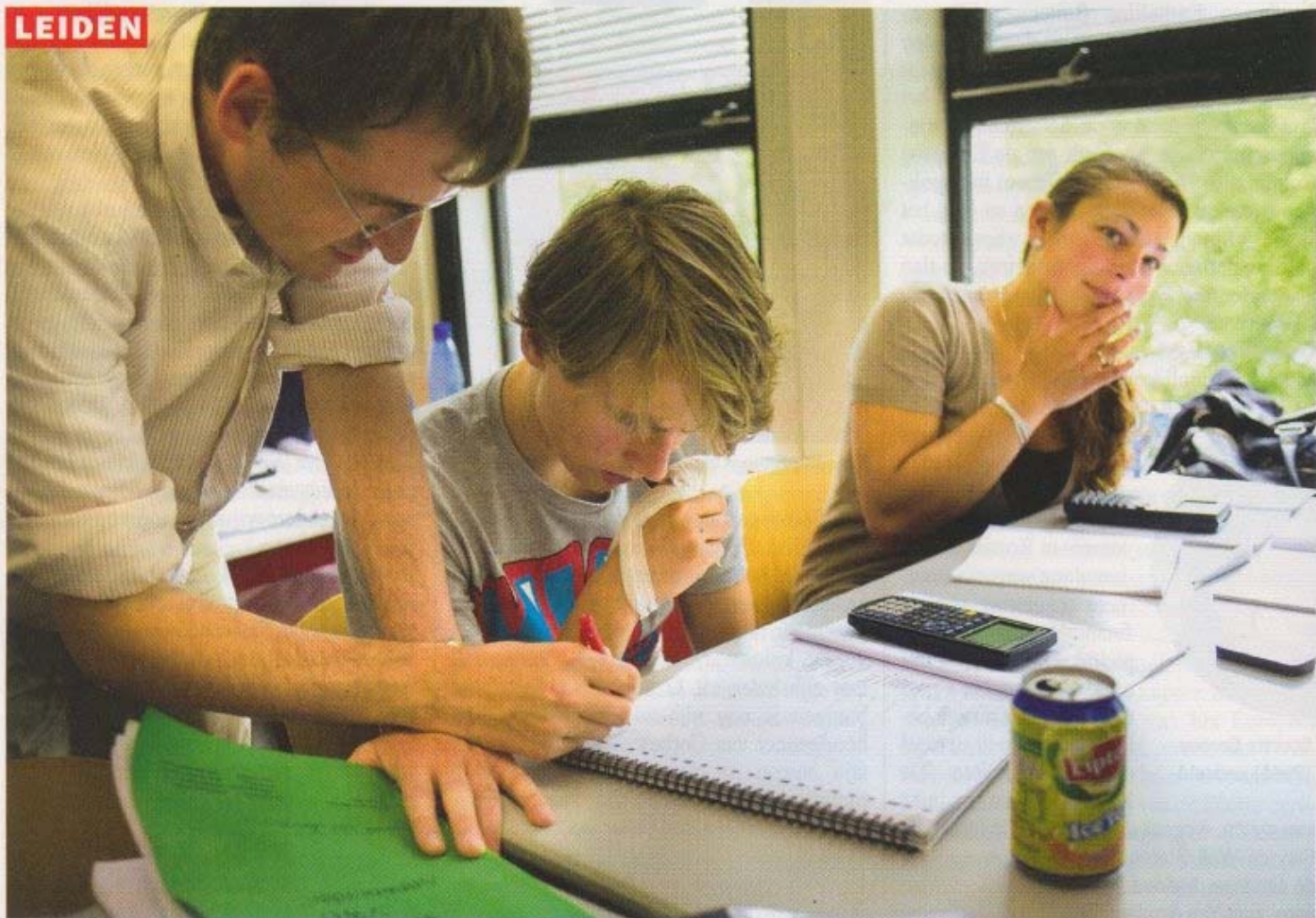

LEIDEN

Zo'n drieduizend scholieren volgen in Leiden intensief extra onderwijs om betere resultaten te behalen op het centraal schriftelijk eindexamen

Beter dan gemiddeld

De eindexamens zijn in volle gang. Duizenden middelbare scholieren die kostbare speciale cursussen volgden, hopen dat die training resultaat oplevert

Wierd Duk Foto's Suzanne van de Kerk

De meeste voldoening haalt Hans Huibregtse (32) uit de positieve reacties. 'Een leraar wiskunde die mij vraagt: "Wat heb je met mijn leerling gedaan? Hij is zoveel beter geworden".' Huibregtse is coördinator van de examencursus voor eindexamenkandidaten havo en vwo, die aan de Universiteit van Leiden wordt gegeven. Het begon vijftien jaar geleden met het plan om leerlingen met een herexamen snel bij te spijkeren. Huibregtse, een van de initiatiefnemers, was destijds eerstejaarsstudent scheikunde. Het groeide uit tot een landelijk bekend fenomeen. Niet minder dan drieduizend leerlingen doorlopen dit jaar, tussen februari en eind mei, de examentraining in Leiden. Voor 295 euro worden de scholieren in drie intensieve

dagen (tien uur les per dag) zo goed mogelijk voorbereid op het centraal schriftelijk eindexamen. Meestal gebeurt dit met succes. Huibregtse: 'Gemiddeld gaan leerlingen er na de cursus anderhalve punt op vooruit. Ja, dat is heel veel.' De Onderwijsinspectie bestrijdt dat dergelijke intensieve trainingen effect zouden hebben. Maar op dat soort relativerende aanmerkingen zitten de leerlingen in Leiden niet te wachten. Wie je ook spreekt in de gangen van de faculteit der sociale wetenschappen, iedereen is positief. 'We krijgen hier erg goed onderwijs,' zegt Sophie Pahud (17) van het Ignatius Gymnasium in Amsterdam-Zuid, kort voordat de eindexamens beginnen. 'Ik heb het gevoel

dat de docenten op mijn school heel slim zijn, maar dat ze het niet goed kunnen overbrengen.' Sophie volgt drie dagen natuurkunde. Eerder nam ze bijlessen wiskunde en economie. Zij is een van die slimme leerlingen die zich laten bijspijkeren omdat ze nóg beter willen worden. Ze staat een 8 gemiddeld: 'En dat cijfer wil ik vasthouden.' Steeds meer cursisten streven naar een 8 gemiddeld als eindexamencijfer omdat ze dan verzekerd zijn van plaatsing bij een studie met een numerus fixus. De andere groep cursisten bestaat uit leerlingen die, volgens Huibregtse, gemiddeld tussen de 5,5 en de 6 schommelen. Dat zo veel scholieren een beroep doen op extra trainingen, duidt er kennelijk op dat de kwa-

Leiden

De docenten van de eindexamencursus aan de Universiteit van Leiden zijn slim: ze moeten zelf gemiddeld een 8,5 hebben behaald op hun eindlijst

liteit van veel scholen tekortschiet. Zo wil Huibregtse niet gaan. Het komt in de bovenbouw steeds vaker voor dat leerlingen enkele maanden geen les krijgen omdat er geen leraar is, zegt hij. 'Daar kunnen die scholen niet zoveel aan doen: er is nu eenmaal een uittocht gaande van leraren.' Die leerlingen kunnen onder meer in Leiden in drie dagen hun kennisachterstand wegwerken.

Wouter Antheunisse (18), van het Einstein Lyceum in Rotterdam, leert in Leiden vooral hoe je de eindexamen vragen moet ontleden. Als dat inzicht er eenmaal is, plus gestructureerde aantekeningen, dan blijken de opgaven al een stuk eenvoudiger. 'Ik ben erg snel afgeleid,' zegt Wouter, die naast natuurkunde ook de biologie- en scheikundecursus doet. 'Hier krijg je in één keer je hele eindexamen achter elkaar, dat geeft structuur. Het is vreselijk intensief, ik ben 's avonds ook echt kapot. Maar ze weten precies wat ze moeten doen om je klaar te stomen.'

Vroeger beschouwden scholen het als een zwaktebod als hun leerlingen eindexamencursussen volgden. Maar die houding is omgeslagen, zegt Huibregtse. 'Het Einstein vergoedt zelfs een van de cursussen bij ons. Scholen worden ook afgerekend op de resultaten, dus hebben ze baat bij onze cursussen.' Het is in een aantal opzichten een opzienba-

rend verhaal. Hans Huibregtse zag, toen hij net was begonnen met studeren, vrienden van zijn middelbare school worstelen met herexamens. 'Die kregen op vrijdag de uitslag en moesten dan op woensdag alweer examens doen. Dat werkt niet: in het week-einde is de school dicht, de docent is er niet of heeft zo snel geen tijd.'

Huibregtse besloot om een intensieve herkansingscursus op te zetten. 'We begonnen met zeven leerlingen en twee docenten, onder wie ik.'

'Ik ben 's avonds kapot. Ze weten precies hoe ze je moeten klaarstomen'

De universiteitsdecaan zag de goede resultaten, het project werd door de universiteit geadopteerd en nu, vijftien jaar later, werken er driehonderd docenten aan mee. Belangrijkste verschil met het oorspronkelijke initiatief: de cursussen hebben – 'Op verzoek van heel veel leerlingen' – vóór het eindexamen plaats. Dit idee sloeg enorm aan.

De docenten zijn promovendi, studenten, een vijftigjarige lerares, enkele mensen uit het

bedrijfsleven, freelancers. Voorwaarde voor sollicitanten: zij moeten gemiddeld een 8,5 op hun eindexamen van de middelbare school hebben behaald. Huibregtse: 'Dat lijkt misschien raar, maar bedrijven als McKinsey vragen ook naar de middelbare-schoollijsten. Een 7 betekent toch dat je 30 procent van de stof niet hebt begrepen.' Zoveel van dergelijke bijzondere docenten zijn er in Nederland nu ook weer niet. En ze moeten nog didactische kwaliteiten hebben ook – een typische nerd legt niet snel het vereiste contact met leerlingen die slechts drie dagen hebben om te worden bijgespijkerd. Huibregtse: 'Mensenkennis is ook een voorwaarde, want om de drie dagen sta je voor een nieuwe groep. Nee, echt makkelijk is het niet om geschikte docenten te vinden.'

Een nieuwe ontwikkeling: het aantal allochtone leerlingen neemt toe. Dat doet Huibregtse goed. De coördinator erkent dat 295 euro voor een cursus geen gering bedrag is. Scholieren als Sophie en Wouter, die twee of drie cursussen volgen, hebben het voordeel dat hun ouders de kosten kunnen opbrengen. Voor anderen geldt dit niet. Het moet niet zo zijn dat scholieren wegens geldgebrek geen examencursus kunnen volgen, zegt Huibregtse. Uiteindelijk is daar in Leiden een mouw aan te passen. ■